

МЕД ОЛАС ОКТАБРЛӘН 15-ӘТ ГОДОВСЧИНА!

ТОМ

Proletarijjez вьд му паста, әтүтсә!
БОЛСЕВИК
(МОЛОДОЙ БОЛЬШЕВИК)

№ 2 Нојавр 6-әз лун 1932 ве.

VLKSM okruzkomlәn da Kudymkar, Уралобласть ул. Торговой и Зи-
сьевская линия Город Телефон № 60

15-т ғод пессомын да победаезын

Нојавр 7 лунө ужаліс отір СССР-ің өтлаын му паста ужаліс отіркөт празднујтöны 15-öt ғодда победоносној Октябрской революција. Му паста ужаліс том отірлө (молодожлө) годовшчина да праңык лунөн, көр проверјајтöны ассінис бојовөй вын.

Ужаліс отір дыр национальностіc Советской союзіc пондасо празднујтны, керни пессомын да победаезын ітоггез, партия да правителство задачаез тыртөмyn, быд народної социалістической којајство переустроікаын, пролетарской диктатура странын.

Міян Комі-Пермјацкой национальной округ візю унажык 200 тысячага насељеню Комі-Пермјак кезөн, кёда лоö пролетарской государство токон.

Комі-Пермјацкой округ сіз-жо візю ыжыт достіженюе з быд народної социалістической којајство переустроікаын.

Некультурност, нїщета, невежество, кёда колтис царской правителство сөріс, муніс преданноö. Ленинской национальной политика да партіяліс вскыт віз нүйтöмөн, классовј врагкөт, кулаччокөт да сы агенттезкөт, быд код оппортуніссызкөт пессомын, ужаліс отір Комі-Пермјаккез Уралобком да Окружком вскотломөн доріс ыжыт победаез комі деревна социалістической переустроіствын.

Сельской којајство механизация основа зылын да машінізацијаён перыт темпезөн деревна вұжо социалістической лад вылө. 54% крестьянской

којајствоез ётувтисо кол хоззөй. Организујтисо социалістіческой којајствоез совхоззез (Юрлаын, Кочовын) машіно-тракторной станцијаез (Кудымкарын) кытөн емөс 50 стальной вөввез тракторрез.

Културной строительствоын сіз-жо емөс ыжыт победаез. 3000 комі том отір велётчоны быд код техникуммезын Кудымкарын. Округ лоіс быдсөн грамотнојон. Челад школной воэрастіс быдсөн кутом начальню велётчомон і сіз оз.

Коммуналии да туі керан строительствоын сіз-жо емөс ыжыт победаез. Уна керіс віл школаез, лыфдисан керкуез, амбулаториаез болычаез, агроучастоккез. Емөс ыжыт достіжненз туј керанын.

Медоңга пүөві төлеңаез тујо вайисо не ётік со віл төлеңаез. Віліс керіс шоу-сейнөй тујез (Кудымкарсан Менделеево) кёда вылөт ветлонө автомобилез да автобуссез.

Ета строікаын комсомол да ужаліс том молодож Комі-Пермјацкой округіс муніс шуч озын. Оз поz евістивы быдсостіженюе з комсомолліс Комі-Пермјацкой округ социалістической туј вылө петкотомын.

16 ғод Октябрской революција порог вылын да мөдөз піятілетка порог вылын ужаліс отір озын і медперво комсомольской организација озын сувтоны со ыжытжыкө да отвѣтственню задачаез мөдөз піятілетка тыртөмын. Кодылөн політической задачаён лоö ліквидируйтны капиталистической блемент тез да классез, биротны прічинаез, кёднија кербони, мобілізацијаез да лізуїтын да отлаын комсо-

Med olas вьд тираста proletarskәj revolucionja!

Гәроицескәj molodezлә sovetskәj stranis, Leninskәj partija kipod uvtyn, keda sro tә da krepitә mirovaj kommunizm—rym juer!

Med olas komsomoлskәj plemja!

кот онна моментын, „левой“ загіббезкот, сіздом лібералізмкот да прімере нчаством ны дынö.—Партия генералноj віз понда.

Воспіајтны віл мортос, сознательной пессоме, строитны бесклассој социалістической общество.

Быд комсомольской организацијалон задача паскыта гіжны комсомольской ячејка уж јыліс, мукод комсомолечліс і сіз оз. Вічны гаџет быд комсомольской ячејкаын, комсомоллө, да несојузнөй молодежлө.

Сіз чорыта Ленинской ЦК вскотломөн Сталін жорт вождён-озлан дорны победаез.

Ас дыр олө 15-öt Октябрской революцијалон годовшчина. Ас дыр олө Ленинской Краснознаменской комсомол.

Следуйте хорошему начинанию

Общее съездование Подкинской ячейки ВЛКСМ Юрилинского района Дубровского совета от 18-Х этого года организовали в честь 15-й годовщины Октября комсомольскую бригаду отходников во главе бригадира Поздеева И. И. на строительство Пермской гидроэлектростанции.

Комсомольцы в числе 10 человек из них 3-е девушки заключили договор с полномоченным Средне-Волжским строем сроком на

6 месяцев и обязались выехать на место работы ст. Левшино ЧЖД 25 октября 1932 года.

Подкинская ячейка обязуется вести массовую работу по вербовке рабочих среди населения и вызывает последовать ее примеру по выделению рабочих и массовой работе ячейки ВЛКСМ: Суляйскую, Вятчинскую и Б-Половинскую, а так же и остальные ячейки, где будет проходить вербовка.

Том отір гражданској војнаын і задачае兹 обороноспособность крепітімояи

Владімір Іліч Ленін бу-
вермас беетны ыңдыт отсөг
Октябрской революциін.
асласа гіжотын, көдө гіжом
востанын озын вісталіс:
„Яңсітны мед рещітінде
блементтез (міян „ударник
кезең“ да рабочој том отір,
а отлаын буржык матроссеуз)
үчітік отріаддез, мед ныңін
босны быдес ықытжык пун-
кттез, да медбы ніжа вәліс
быдлаын і быд важнејші
операціаезын“. Озын мұ-
ниссеуз том комі отіріс, еніjo
Ленінінде шүймез пыртіс
оломо, геройсекеја партія
кі под утын пессісін совет
власт понда, пессісін контроле-
зік, бағдітізмкот. Бол мыж
бајітінды асланыс
да том отір пессісін ыліс:

Гордеев д. с. Мен локті
важ арміяде 18 годын, мен-
ным вәлі 20 год. Іусва-
лын советској власт сек-
ешіп ез вәв. Мен борын сіз-
жо горто локтіс Баталов С. Т.
Март төлісін сыйкот да ешіп
7 міян көф том отіркот
міё Савина деревнаын нүйтім
мен озда ықык собраңын
сы ыліс ыңды організујут
ны совет власт да вашоты
Земской управа. Міё ыстығы-
лім байтын управа көт, мед-
бы өкітінін волостінде сіезд,
көдө дыр пессісін борын ёк-
тіс, ыңтін вәлі борјом со-
ветті кулачко. Естон міё
вісталім аслынам, сетон мі-
янло керни ңем. Сувтотім
задача організујуты РКП(б)

Менім бура төд вылі
үсін сія, көр Федоровской,
көдымло вәлі 16 год муніс

KOMSOMOLECCEZ DA UZALIS MOLODEZ ED VUNETE GEROCESKЕJ PEŞSEM PERİŞZK JORTTEZLIS, KEDNA PESSISE GRAZDANSKЕJ VOJNAYN, LOE GOTOVES LOKTAN SXVATKAEZ MIROVЕJ BURZUJJEZKЕT, MIROVЕJ OKTABR PONDA

med озын босны Старикова
деревна Крохаловской сел-
советіс. Міян жортезіс, уна-
пессісін чонком бандеазкот
тортын Сыбірын і сіз озлан. Уна міян том отір коласе
валынжыка лебтыны клас-
совой білітінен быд уча-
стокын социалістікі стро-
итомён.

Чечулин М. В. Мен ві-
тала факттезын си ыліс, ың-
тіс міё том комі отір пессісін
гражданской војнаын. Бостам
мен перво Юрьевской
востанын: коло вістав-
ны, сек том отірлөн союз
сүйтіс Гөрд армія да
сетіс ыңыт отсөт кулачко-
кот пессісін. Коло содты-
ны ена тоддезын том отір
16—17 рокда пыріс партіяда-
том отір Іусваын, Архан-
гельскын да яғваын յорған-
зүйтіс бојбөй друж на үжа-
ліс партія заданьоеz сөрті.

Міян том комі отір пессісі
быд фронт вылін, ван-
шотіс отлаын Уралской про-
летаряткот Колчакс. Му-
код том отіріс, Колчаккот
пессісін пүктісін ассінис-
лов, ың бостам Іусваиг
Гордееввезіс. Бура пессісін
понда, геройзм понда, көдө
мытчало си том отір граж-
данской војнаын вәлі сөтім
Гөрд знамя орден.

Чечулин А. М. Том отір
сетіс ыңыт отсөт, сек көр
Кудымкарье, мөдісін шпотын
Мансуровс да Карапаев
Ефімс революционкот үжпо-
нона Көр Гөрд армія Колчак
жмітімсань пондес мунны
Кудымкарс, сек Каңуков
Леонид յачејкаје юрсліс мун-
нис доброволечён. Гортө көлісі
Мітрофановс (көдө вәлі мелкобуржуазной семіясе)
Кылосовс да Суворовс.
Көр лектісін чоккоммез бос-
тісін ніжо плене да нүйтісін
Гібірө Бајкал озеро. Сет-
чин ніжо візісі баржын, өд-
дөн мучтісі, да сетчо жо
быдённыслы нылжо вәлі 13—
14—15 годін. Сетон мыж
нылжо вәлі төдні оз поғ.
М.трофанов лектісі бөр Гі-
біріс, а Кылосов қывеје
кулёмон ета баржын, ың-
тін вәлі қоңыт, оломуас
шығын, ловяе зуломмезкот
отлаын. Сіз-жо қывеје сія,
ың Мітрофанов сетіс ніжо
буржујезл, медбы ассіс
кучісі зебны.

Ета міянло мытчало си, ың
непролетарской ёле-
менттез, мукд-пирса вуз-
лісін комсомол, а отлаын
ета кот коло і оні міянло
вылышыка лебтыны клас-
совой білітінен быд уча-
стокын социалістікі стро-
итомён.

Катаев А. Оз ков ву-
ноты си, ың геройскія
пессісін совет власт понда
да пүктісін ассінис јуррэз
том отір. Бостам Куваіс
сетшомезіс ың Балабано-
вс, Макіимов, Щукінөс. Вәлі
өддөн ыңыт бој, ніжо
пүлеметтезін выївісін чокком-
мезіс, но си борсан ніжо
вәлі күтөмас да быдес уч-
тік торрэ вылжо керіләмас.

Советтез крепітім да Гөрд арміало отсалом

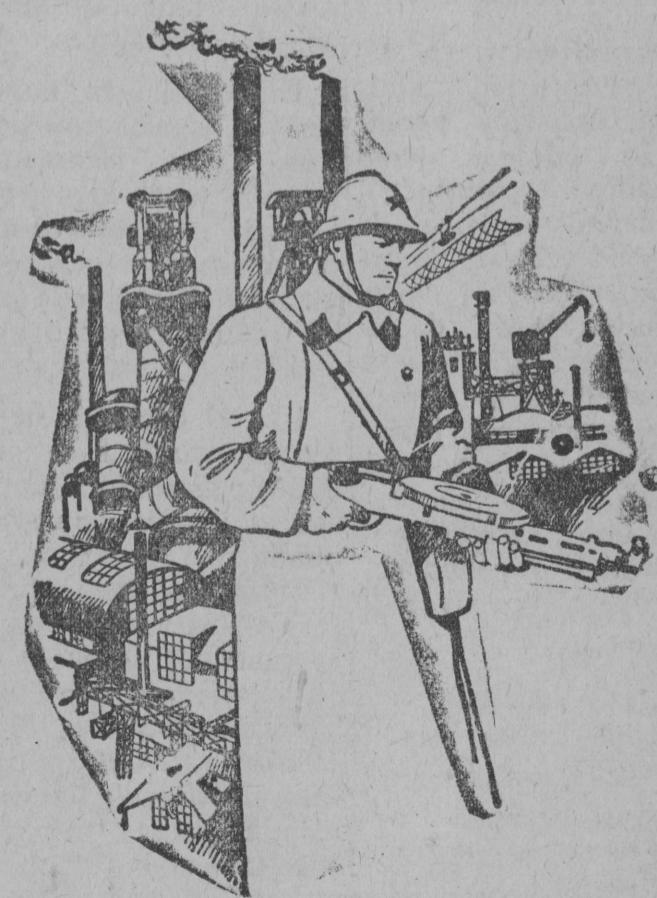
Комсомолечез, том отір
партия кі под утын, от-
лаын вооруженіи пессісін
кот, крепітісін совет власт
міян комі деревнаын, се-
тісін ыңыт отсөт Гөрд ар-
міало, ёкісі быд тор.

Комсомол деревнаын ёк-
тіс Гөрд арміало подарок-
кез, медбы отсавны паскі-
мөн, да нүйтісін проразвер-
стка бостом, медбы сетны
ніж городлә да арміало.
Комсомол партіячеке з кі
под утын бура пессісін ку-
лачкот, баңғітіз.

Міян задачае兹

Капіталіссе, луніс луніс
лосётчені војујтын міян-
кот, лосётчені үгніи СССР-
ын социалізм строїтім. Ком-
сомол озын судало задача
жонмоты пессісін партия ге-
неральюй віз понда, не бас
нієзін, не резолюциаезін, а
наңзаптан, вәрзантан план
тыртім понда болшевістікі
пессімөн. Коло оні, ың
некір күтчыны војеній ве-
літічом берді, жонмоты ком-
сомолліс уж Осоавіахимын.
Коло керни сіз медбы ёкік
комсомолечло: „сія ың ком-
сомолец, көда оз веліт вој-
еній фело“. Коло міянло
шүтіні уж арміяо прімі-
тіммезкот, мобілізұтны ніжо
партия лозунгез понда
пессім вылжо. Отлаын ета-
кот оз ков вунотыны ы-
жыліс, көда локтоны Гөрд
арміяе, ніжо сіз-жо коло
кутчотын уж берді.

Быд комсомолечло том
отірлә да пыло, көдініа мұ-
ніны Гөрд арміяо оз ков
вуноты геройзм молодежіс
гражданской војнаын, болшевістікі
велітін техника, наука, пессіны партия ге-
неральюй віз понда, дары
віл победае兹 социалізм стро-
итомын.

Komsomoleçcez da pionerez suvta medoşza rjaddeze peşşeseket socializ ponda

Jndustrializacija ponda, organizaciennaja da xozajstvennaja kolxozzez krepitəm ponda, Marşitsko-Leninskaja teorija ponda

Komsomollən zadaça 15 Oktyabrskəj revolucija godovşinən

Revolucija viyl 1917 godyn çuzis komsomol i bergətci 15-ət godşa Oktyabrskəj revolucija kezə massovəj proletarskəj organizaçija, tom otır şkolaə vəd gosudarstvennəj işy. Komsomol pır vəli emi i loas mədoşza otsaliş vəd izyń kommunişticeskəj partijalə.

Kər lebis Oktyabrskəj revolucija, medvə vəfətən kapitalizsesə da pomessikkezəs da suvtətn proletarskəj diktatura, uzaliş tom otır med oşzək boştis kijas vintovka i munin kommunişticeskəj partija ki pod uvtən boşnə uzaliş otır kijəzə vlaşt. Med bur tom otır etə revolucijan puktisə aşınış lovsə. Əddən şəkət vəli vojujtnə vlaşt ponda, no molodez nəm vylə ez vizət da viştaləm kommunişticeskəj partijalış tərtis vədsən da bu ra, mıy ponda i komsomolə p r a v i t e l s t v o setis gərd znamja orden.

Kər vasatisə kapitaliszesə, pomeşkkeses da mədik vraggezəs komsomol kütçisə lebətən razəm vojnən kozajstvo fabrikəz zavoddez, selskəj kozajstvo u siž oz.

Kommunişticeskəj partija, medvə jonzka da cozzka lebətən kozajstvo suvtətis kom somoləs otvetstvennej učastokkezə, kütən şija mətçalis, kyz grazdanskəj vojnən as-sis gerojstvo da vyl. Socvermaşəmən da udarničestvoən mobilizujtis vədəsən uzaliş molodəzəs paşkətis socialişticeskəf nastuplənno vəd front vylən. Mədoşza pjaniletka proletarjat kommunişticeskəj

vəd komsomoleçcezə kütçip jona polituçeva vərdə

Medvə tərtib vədsən zadaçez kılə paşkət mobilizujtis vəd komsomoleçəs da ne sojuznəj molodəzəs, socvermaşəm da udarničestvoən kommunişticeskəj partija dərapas uvtən loknə vil povedəzən mədəz pjaniletka tərtibətən.

Pionerskəj organizacija 16 godovşina porog vylən

Oktabrskəj revolucija 7 god vərti mart təlişə 25 lunə 1924 godə əksis Kudymkarskəj çələdən konferencija. Eta konferencija vylən organizujtisə medoşza pionerskəj otrlad, kütən vozatəjən vərjisi Subatən jortəs. Konferencija vətən pondisə organizujtisə pioner otrjaddez mədik rajonnezə. Godis godə pionerskəj organizacija pondis vədətən da jomtən.

1924 godyn otrjaddez vətən 3 pionerrez 109 mort 1925 g. otrjaddez 14 pionerrez 109, 1926 g. otrjaddez 21 pionerrez 666 1927 g. otrjaddez 23 pionerrez 739 1928 g. otrjaddez 38 pionerrez 1167 1929 g. otrjaddez 51 pionerrez 1677 1930 g. otrjaddez 61 pionerrez 1879 1931 . otrjaddez 72 pionerrez 2347.

Oktabr 1-əj lun kezə 1932 godyn okrug paşa pioner otrjaddez 150, pionerrez 4045. Eta cifraez viştalən kyz pionerskəj organizacijə vədmis i jomnis.

Mədoşza goddezən k 3 1925-26 pionerskəj organizacija zanjmajtis kulturnəj uzən suvtətlisə spektakllez, veləti-

Corıtzka vaçkam kulak kuza, şpekułant kuza, perekupsik kuza—naq zaptan զugışsez kuza!

ORGANJUJTAM 15-t GODOVSINA NIMA GƏPD KOMSOMOLSKƏJ OBOZZEZ, TİRTAM NANZAPTAN PLAN NOJABR TƏLİŞƏN 100 % BÝLƏ.

Naq ponda neşşomyn—ispolzuytны ožyn myhigeeziç opyt

Ožyn myn i c kolxozzes, səlsovetez da užalıc jedi-nolichikkez tyrticə 15-ot godovshina Oktyabrskoj revolucija kezə, assinyc revolucijə giganttez (Dneprostroy, Uralokuzbas, Çelabinskəj traktornəj, i siž oz.) Mədik pjaniletka partija da praviteľstvo suvtətis komsomol ožyn zadaça dornə socialişticeskəj bezfassovəj obşestvo. Elə ızyntıbzəkəs zadaçaez kediñiye vistalı 17 partijnəj konferencija da komsomollən 7 vəsesojznəj konferencija.

Kulturnəj ovnə da proizvoditelnəj izavnə, dornə vəd komsomoleçis politikanacs, bolsevikəs kədnija netoko və kuzisə bura izavnə, no i tədisə və bura politika. Elə paşkətəbzəkə nuətnə socvermaşəm da udarničestvo, nuətnə peşşəm generalnəj partija vistalı, peşşənə opportunitisəsət kət da "levəj" zagiblikkezət. Peşşənə oboronosposobnost nuətnəm ponda mıjan stranən. Mobilizujtis vədəs komsomoleçcezə tərtibən qazapta plan pojabr təlişən, pırtiye jedi-nolichikkezəs kolxozzesə, mıyis nuətnə massovəj us. Jona kütçip tərtibən vərzapta plan 1932 da 33 godn.

Eşə umoljyka munis naq zapata planca ecyaiez goçdarstvolə setüm ciz okchug kuza býdöcəsət setüm 13%. Kolxoznəj sektor tyrtic godovoy naqzapta plan 60% vylö, jedi-nolichikkezət 19% vylö, tverdocdatcikkez tyrticə 39 proc. vylö.

Plan tyrtom mytchalö, kyz kiyşom komsomolcəj organizasiya pessö partija generalnəj vistalı. Müköd komsomolcəj iachejkəz, kyz bostam Arhangelskəj, Aksakovskəj i una mədikkez seticə partijalo ızyqt otseot naqzapta. No býdöcən komsomol okrugun naqzapta tələnəna lən kezə peşşə öddən umöla, da kələ səftiyən komsomol raionnəzən umöla una umöljyka, möjmusə. Kolö vistavny

rez da çelad vəlisə udarničekəz 174 mort. Vəd skolaən pionerskəj organizacija bura pessə kaçestvo ponda velətəmən.

Kolə esə əddənəkə krepitən pionerskəj organizacija da mobilizujtis pionerrezəs setiye otsət partijalə da komsomollə tərtibən naq da vərzapta plannez.

— Kooperativnoej VI KSM jaçejka komsomoleçcez kolasınu nuətəmas beşəddaz revolucionəj teorija velətəm jılış, da organizujtəmas novičokkezə velətçan, kütçə gizəmas vədəsəsə 10 komsomolcə. Tom otır jılış, kədnija una uzalən pionerrezən jaçejka vunətçəm, i etikə pə kolasınu abu pırtəm komsomolcəj politskola. Literatura vylən vədəsəsə əktəmas şəm 18 rüv. Velətçip mədən pionerrezən jaçejka kolasınu nuətəmas, kyz boştam geograficeskəj kartəz i siž oşlan. Zanjajiaeza kər loasa jaçejkajış sekretar Svecov jort oz tədə. Siž zə ənəz oza tədə, kin loas jaçejka ppropogandist

medumöla komsomol užalö cöd pövvəz, rogojnoj da röpd jedi-nolichikkez kolasını, cödnamj, paskötis soçvermaçom ea ydarpıçhestvo. Kolö kerri ciz, medby komsomoleçcez jedi-nolichikkez mytchalicə býdönyöö pımer, kyz kolö tyrti gocydarstvolis zadañeoz, med ožlañ tyrtöny asinys naqzapta plan a siböryñ kolö suvtətni zadaça, medby etiçom jö röpd obozzesən kolxozzes ver shitticə naqzapati plan tyrtom, da bosticə obşestvennəj buksir vylö börö koltchicəsəs, medperwo jedi-nolichikkezə. Öltayn naqzapta köt kolö tyrti süm öktom, meştičaeyi gariçövəj səbor öktom. OB VLKSM ökrügeni aktivi vistö naqzapta plan tyrtom vylö umöla býdöcə 60 mort. Raionnəzyn ciz kolö býdöcən mobilizujtis komsomolcəjcezə naqzapta plan tyrtom vylö, kerri ciz medby ötik aktivi fevreniyan bokö ezi koltchyi. Röpd obozzes organizujtömən tyrti gocydarstvo ožyn obazateliystvo. Vistrecajtni 15-ot godovshina Oktyabrskoj revolucijalıc ne basnəzən na rezolüciyaeson, a bolye vistekəja naqzapta plan tyrtom ponda neşşomyn. Umöla cija komsomolcə, köda oz organizujt röpd oboz. Býd komsomol udarnoj brirada naqzapta plan tyrtom ponda neşşomyn. Umöla cija komsomolcə, köda oz organizujtömən pjaniletka nörlər god plannez tyrtom.

Mijan ožyn sulalöni ızyqt zadaçaez, pojabr təlişen, kiyşom býdöcən tyrti gocovoj naqzapta plan. Komsomol ožyn suvtö 5-ot nojabr lunsan organizujtis krasnöj obozzes býd okrug naqzapta, ködöni vistrecajtni 15-ot godovshina Oktyabrskoj revolucijalıc ne basnəzən na rezolüciyaeson, a bolye vistekəja naqzapta plan tyrtom ponda neşşomyn. Umöla cija komsomolcə, köda oz organizujt röpd oboz. Býd komsomol udarnoj brirada naqzapta plan tyrtom ponda neşşomyn. Umöla cija komsomolcə, köda oz organizujtömən pjaniletka nörlər god plannez tyrtom.

Estən mijan ožyn sulalöni zadaçadez, medperwo umöla una pionerrezən jaçejka iachejkəz, kiyş kiyşom kosta nekəyem massovəj buksir vylö, medby cija ezi koltchyi naqzapta plan komsomolcə, kolö kolasını paskötis ızyqt massovəj umöla, iopolzujtis röpd.

jaçejka uzalə umela

Kuvinskəj komsomolcəj jaçejka Kuytikarskəj rajonis oz nuət nekəyem massovəj kolxoznikkez da uzaliş jedi-nolichikkez kolasını. Ez nuət şimləmə kosta nekəyem massovəj us, kəden vistekəja naqzapta plan tərtəm vylə. Siž-zə partijauj jaçejka ez set nekəyem otsət komsomolcə, kolö kolasını paskötis ızyqt mas-

rovəz. Kolə mobilizujtis komsomoleçcezə naq zapta plan tərtəm vylə. Krepitən komsomolcəj jaçejka, a partisçejkalə otsavny komsomolcəj jaçejkalə.

umela peşşən pioner rez

Jusvinskəj rajonin politiçəva komsomolcəzə kolasını tura 10, da 6 neşşomynəj molodez. Kər koliç pıjavr 1-əj lunkezə komsomoleçcezə kutnə posit-içəvəm 100 proc. vylə, da neşşomynəj molodezəs 50 proc. vylə.

Jusvinskəj rajkomla kolə əni-zə kütçip boşkəstskəja nuətne noşil-içəvəda Mark-sitsko-İeninskəj vospitanq. Vəd jaçejka udarnəjə nuətne polit-içəvəda. Setnə ızyt otet vil komso moleçcezə 140 da 150 neşşomynəj molodez.

Noviçekkez velətən skolaez

S. Mozaev.

